

درس ششم

«فداکاران»

آموختن ها

۱ آشنایی با مفهوم فداکاری

۲ تشخیص فعل زمان گذشته و به کارگیری آن

۳ شناخت کلمی مرکب «س+کش» و توانایی ساختن آن

۴ انتخاب موضوع در بندهنویس

جعبه‌ی کلمات

کلمات هم‌معنی

جلوگیری: پیشگیری

ریزش: فرو ریختن

اشغال: جایی را به زور گرفتن

پیشروی: ~~از پیش روی~~

مرگ حتمی: مرگ قطعی

افتخارآفرین: ~~از پیش روی~~

غروب: پایان روز

شریف: بزرگوار

دلیرانه: شجاعانه

فانوس: ~~از پیش روی~~

فداکار: از خود گذشته

هم‌نوعان: ~~از پیش روی~~

هویزه: نام یکی از شهرهای خوزستان

واقعه: رویداد

جاودانه: ~~از پیش روی~~

سرمشق: الگو

نارنجک: ~~از پیش روی~~

طفل: ~~از پیش روی~~

اشتیاق: ~~از پیش روی~~

کلمات مخالف

گرفتار ≠ آزاد رها

دلیر ≠ نیزه سبو

غروب ≠ طلوع

سریع ≠ آنرا از کند

بسته ≠ باز

فداکار ≠ فداکار

موفقیت ≠ نتیجه داشت

بخاری ≠ گوگر

با هوش ≠ بی هوش

.....

نجات ≠ مجده

سرانجام ≠ آغاز

کلمات هم‌خانواده

اشغال، مشغول، شغل

موفقیت، موفق، توفیق

شریف، شرافت، مشرف

اشتیاق، مشتاق، شوق

افتخار، مفتخر، فخر

واقعه، واقعیت، واقع

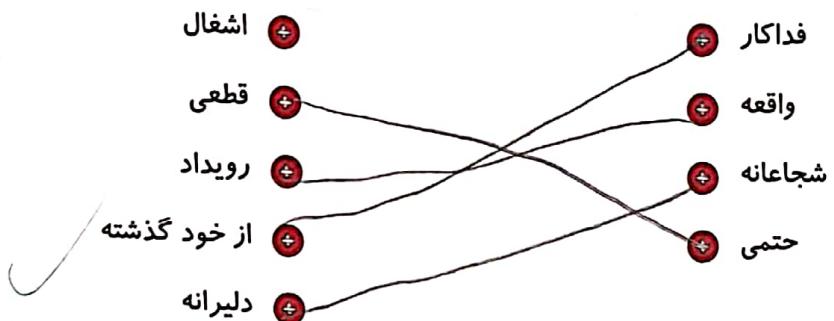
تحمیلی، حمله، حملات

شهادت، شهید، شاهد

تمرین

هر کلمه را به هم معنی خودش وصل کن.

۱

درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آنها را بنویس.

۲

الف: حسن ~~امینزاده~~ پیراهن خود را آتش زد و جان مسافران قطار را نجات داد.

ب: شهید محمد حسین فهمیده، از نظر امام خمینی (ره) رهبر ما است.

پ: فدایکاری، یعنی جان خود را برای ~~هر کاری~~ به خطر بیندازیم.

ت: ریزعلی خواجهی یکی از انسان‌های فدایکار است.

با توجه به متن درس «فداکاران، جاهای خالی را پر کن. می‌توانی از کلمات داخل کادر استفاده کنی. (دو کلمه اضافه است.)

۳

طفل - نارنجک - اشتغالگران - فداکاری - هم‌نوغان

الف: انسان‌های بزرگ و فدایکار برای نجات جان دیگران با کمک بهلهجه ~~لهجه~~ لهجه ~~لهجه~~ لهجه ~~لهجه~~ جان خود را به خطر می‌اندازند.

ب: رگبار گلولهلهجه ~~لهجه~~ لهجه ~~لهجه~~ لهجه ~~لهجه~~ سهام را به آغوش خدا رساند.

پ: رهبر ما آنلهجه ~~لهجه~~ دوازده ساله‌ای است که با نارنجک، خود را زیر تانک دشمن انداخت.

جمله‌ها را بخوان و زیر گزینه‌ی مناسب خط بکش.

۴

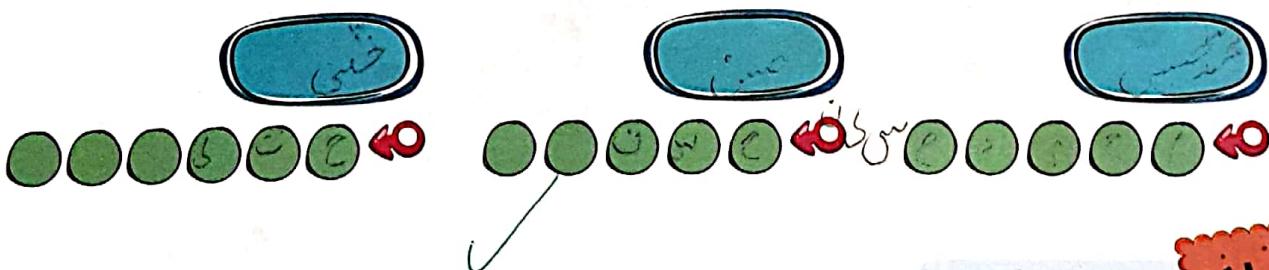
الف: دشمن، سهام خیام را با رگبار گلوله به شهادت (رساند) ~~رساند~~ - خواهد رسید).

ب: نام و یاد انسان‌های فدایکار همیشه در ذهن‌ها جاودان (شده بود - می‌شد - شده است).

پ: محمد حسین فهمیده نارنجک به کمر (می‌بست - خواهد بست - بست) و زیر تانک‌های دشمن جان خود را فدا (می‌کند - کرد - خواهد کرد).

از بند دوم و سوم درس، کلماتی که نشانه‌ی (ح) دارند را پیدا کن و بنویس و حرف‌های آنها را جدا جدا بنویس.

۵

علوی

۶ شعر را کامل کن.

پنجه‌های غبار آسود را
از صدای شرشر آوازمان
کاش می‌شد کینه‌ای در سا نبود
سربان و تازه و بسیار ادعا

بلوسمیر بعی دادیم عجی نشستیمیز ورد
نایاردن هدایت کای بیکی لبیزین بخورد
پائیستاط و پاک جرجنداش می‌سینه‌یه
کلشن می‌خندر خنلن بازان می‌شنیدم

۷ با حروف به هم ریخته کلمه بساز و با هر کدام یک جمله مربوط به زمان گذشته بنویس.

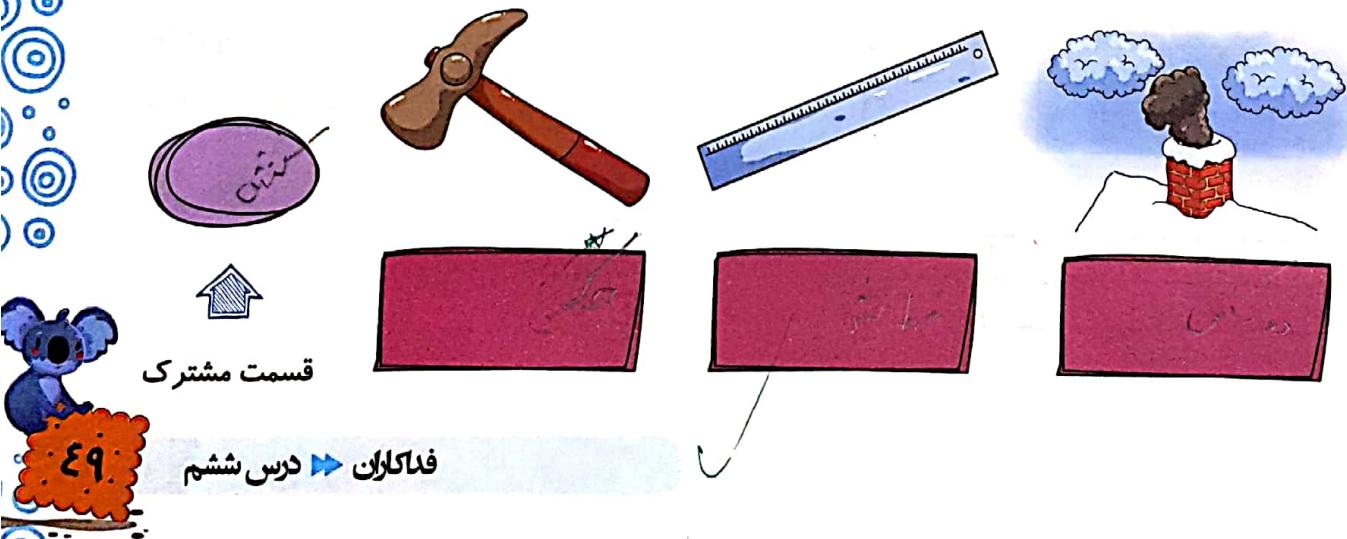

.....شسب من در نهاده بیرون، فنا نویس آرایشی دیدم..... ← نامزس

.....سچا مر تجیا هم در سال ۹۰ به نهاده ت رسید..... ← شکاری

.....من بیرون زیست بسیار تحریر کشیدم..... ← تحریر

۸ نام تصویرهای زیر را بنویس و بگوچه قسمتی در همهی کلماتی که نوشته مشترک است؟

جمله‌های ناتمام زیر را تمام کن.

الف: اگر به جای حسین فهمیده بودم؛ لیب سیاهی، بی کیز است.

ب: اگر به جای ریزعلی خواجهی بودم؛ دادک بودم.

۱۰ جواب سؤالات را با استفاده از کلمات متن درس پیدا کن و سپس با چسباندن حروف دوم آن‌ها به هم، رمز جدول را پیدا کن.

			ک	ز	آ	ت	۱
			ن	ا	ن	ن	۲
			و	د	س	م	۳
			ف	ر	ه	ب	۴
			ان	س	ان	ان	۵
			م	ا	م	س	۶
					ن	م	۷
			ان	ر	ان	ای	۸
				ا	ل	خ	۹
			ف	ن	خ	ا	۱۰
			ل	ن	خ	ت	۱۱
				ر	خ	ت	۱۲
					د	ر	۱۳
					د	ر	۱۴
				ه	ا	ک	۱۵
				د	ن	ر	۱۶
				ن	ر	ن	۱۷
				ن	ن	ر	۱۸
				ن	ن	ن	۱۹

رمز جدول: **آشناز اندیشه اندیشه اندیشه**

در خانه

در مورد موضوع «فداکاری»، یک بند بنویس.

۱۱

با توجه به سوالات داده شده پاسخ مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام کلمه مانند بقیه نیست؟

۱) نفتکش ۲) یدککش ۳) هواکشن ۴) سرکش ✓

ب: املای کدام کلمه صحیح نیست؟

۱) اشغال ۲) متوجه ۳) طفل ۴) تهمیلی ✓

پ: کدام گزینه در گذشته انجام شده است؟

۱) مادرم به زیارت خانه‌ی خدا می‌رود.

۲) محمدحسین فهمیده نوجوان فداکاری بود.

۳) من در حال انجام تکالیف هستم.

۴) ما هر روز در مدرسه درس می‌خوانیم.

ت: اشغال یعنی:

۱) نگهداری و محافظت ۲) جایی را به زور گرفتن ۳) به جلو رفتن ۴) پیشگیری ✓

ث: کدام مورد هم خانواده‌ی افتخار نیست؟

۱) مفتخر ۲) فخر ۳) خرافات کا ✓ ۴) افتخاری

۲۰ خوانش و پردازش

۱۳ داستان زیر را بخوان و به سؤالات پاسخ بده.

چند نفر از پلی عبور می کردند که ناگهان دو نفر به داخل رودخانه خروشان افتادند. همه در کنار رودخانه جمع شدند تا بتوانند به آنها کمک برسانند ولی وقتی دیدند شدت آب آنقدر زیاد است که نمی توان برایشان کاری کرد، به آن دو گفتند که امکان نجات ندارد و شما به زودی خواهید مرد.

در ابتدا آن دو مرد این حرف‌ها را نادیده گرفتند و کوشیدند که از آب بیرون بیایند اما همه دانماً به آنها می گفتند که تلاشتان بی فایده است و شما خواهید مرد.

پس از مدتی یکی از دو نفر دست از تلاش برداشت و جریان آب او را با خود برد. اما شخص دیگر همچنان با حداقل توانش برای بیرون آمدن از آب تلاش می کرد.

کسانی که بیرون بودند همچنان فریاد می زدند که تلاشت بی فایده است اما او با توان بیشتری تلاش می کرد و تا این که از رودخانه خروشان خارج شد. وقتی که از آب بیرون آمد، معلوم شد که مرد ناشناخته است. در واقع او تمام این مدت فکر می کرده که دیگران او را تشویق می کنند.

الف: چرا مرد دوم دست از تلاش برنداشت؟

برای اینستاده بودند چه می گفندند

ب: مردمی که کنار رودخانه ایستاده بودند چه می گفندند؟

بن لقنتند نلاشند بی شاید اینستند

پ: چه اتفاقی برای مرد اول افتاد؟

آب رودخانه آن را با خود برد

ت: چرا مرد دوم موفق شد؟

برای اینستاده نلاشند بی دیگر همچنان کرد که مردند این را تشویق نمی کردند

